

Brakel - Ronsesestraat, Boekkouter, Hofveld, Geraardsbergsestraat,
Kasteelstraat en Herreweg (20.470)
Programma van Maatregelen

MARTIJN BINK

Amsterdam 2017
VUhs archeologie

I GEMOTIVEERD ADVIES

In het plangebied zullen riolerings- en wegeniswerkzaamheden uitgevoerd worden (zie paragraaf 1.2). Voor het plangebied is een bureauonderzoek uitgevoerd om een inschatting te maken van de archeologische potentie en kenniswinst.

Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat de Ronse straat omstreeks het midden van de negentiende eeuw moet zijn aangelegd. Afgezien van bebouwing rond de oudere dwarswegen wordt pas in de loop van de twintigste eeuw langs de Ronsestraat gebouwd. Uit de CAI blijkt dat de omgeving van de Ronsestraat een groot aantal CAI-locaties kent.

Met name de Romeinse weg van Blicquy naar Velzeke is hiervoor een structurerend element geweest. Archeologische vindplaatsen kunnen echter overal langs het tracé verwacht worden. De aanleg van de huidige infrastructuur in het plangebied zal hier eventueel aanwezige archeologische resten ter plaatse van het nieuwe riolerings-tracé zeer waarschijnlijk wel hebben verstoord of vernietigd. De aanleg van fietspaden met voetpad aanweerszijden langsheen het tracé geeft echter een goede kans om archeologische vindplaatsen op te sporen.

Administratieve gegevens:

Ligging: Brakel - Ronsesestraat, Boekkouter, Hofveld, Geraardsbergsestraat, Kasteelstraat en Herreweg

Coördinaten:

west: 103.400 / 164.500
noord: 105.000 / 165.500
oost: 107.000 / 164.500
zuid: 105.000 / 162.800

Projectcode bureauonderzoek: 2016L228

Uitvoerder: VUHbs archeologie (OE/ERK/Archeoloog/2015/00004)

Kadastrale gegevens

Brakel, Nederbrakel 1ste Afdeling Sectie C

490s / 488t / 488r / 488m / 502/02a / 502f / 502h / 503d / 501g / 500s / 492e / 492c / 490p / 486s / 476a3 / 474m2 / 474r2 / 453t2 / 453y / 453p / 453c3 / 453k2 / 397b3 / 443r / 452w2 / 451p / 452b2 / 452v2 / 452y / 452k2 / 490s / 488t / 488r / 488m

Brakel, Oubrakel 2de Afdeling Sectie A

1x / 1t / 3t / 2k / 2l / 3c2 / 3l / 3n / 3d2 / 3s / 3w / 1l / 1a2 / 1k / 1f / 1z / 1n / 16a / 9p / 9k / 2d / 12a / 6s / 6r / 6p / 6n / 6m / 6l / 6w / 6f / 6k / 7l / 7f / 7m / 56a

Brakel, Oubrakel 2de Afdeling Sectie B

884s / 876v / 278d / 279/02b / 279b / 1135k / 1135r / 1135t / 1136d / 1138p / 1138k / 1138r / 1138m / 1120f / 1141s / 1141p / 1147p / 1052d / 1050a / 1039g / 1039l / 1031f / 875c / 866c / 857c / 856d / 844c / 884w / 885b / 893n / 904g / 362g / 360b / 318f / 318e / 318d / 331x / 331w / 331v / 315° / 315d / 316° / 311a / 278f / 308a / 280/02g / 280d / 281b / 281/02f / 0300d / 297/02s / 255m / 254k / 240g / 250v2 / 250t2 / 250s2 / 250r2 / 250n2 / 250h2 / 251k / 223t / 223v / 230l / 201g / 201f / 202a / 216d / 215h / 215m / 205c / 211g / 207a / 1123y2 / 1123V2 / 1123p / 1123V2 / 1125l / 1125m / 1125v / 1129s / 1129r / 1130c / 1142m / 1141n / 1027g / 1027f / 1020t / 1020b / 876e4 / 876y3 / 882r / 882e / 882f / 888f / 888e / 888c / 889a / 922c / 359f / 331p / 317h / 317g / 316d / 280/02b / 281a / 281/02b / 261a / 259d / 258a / 257a / 256a / 255n / 254h / 254g / 254l / 253f / 253e / 252a / 251c / 251d / 223e / 224c / 216e / 215a / 210/02f / 207e / 207f / 1127a / 1130d / 1131c / 1052c / 287b / 1148a / 1176f / 1027e / 261a / 259d / 1123r2 / 864g2 / 864e2 / 854m / 854g / 848f / 848e / 848k / 246f / 262a / 262b / 263 / 264 / 330l / 876g3 / 876z4 / 1123y / 182 / 283 / 1122h / 884s / 876v / 278d / 278e / 279/02b / 279b

Tabel 1.1. Brakel - Ronsesestraat, Boekkouter, Hofveld, Geraardsbergsestraat, Kasteelstraat en Herreweg (20.470). Kadastrale gegevens.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN VOOR EEN UITGESTELD VOORONDERZOEK ZONDER EN MET INGREEP IN DE BODEM

2.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Ligging: Brakel - Ronsesestraat, Boekkouter, Hofveld, Geraardsbergsestraat, Kasteelstraat en Herreweg

Coördinaten:

west: 103.400 / 164.500
noord: 105.000 / 165.500
oost: 107.000 / 164.500
zuid: 105.000 / 162.800

Projectcode bureauonderzoek: 2016L228

Uitvoerder: VUhs archeologie (OE/ERK/Archeoloog/2015/00004)

Kadastrale gegevens

Brakel, Nederbrakel 1ste Afdeling Sectie C

490s / 488t / 488r / 488m / 502/02a / 502f / 502h / 503d / 501g / 500s / 492e / 492c / 490p / 486s / 476a3 / 474m2 / 474r2 / 453t2 / 453y / 453p / 453c3 / 453k2 / 397b3 / 443r / 452w2 / 451p / 452b2 / 452v2 / 452y / 452k2 / 490s / 488t / 488r / 488m

Brakel, Opbrakel 2de Afdeling Sectie A

1x / 1t / 3t / 2k / 2l / 3c2 / 3l / 3n / 3d2 / 3s / 3w / 1l / 1a2 / 1k / 1f / 1z / 1n / 16a / 9p / 9k / 2d / 12a / 6s / 6r / 6p / 6n / 6m / 6l / 6w / 6f / 6k / 7l / 7f / 7m / 56a

Brakel, Opbrakel 2de Afdeling Sectie B

884s / 876v / 278d / 279/02b / 279b / 1135k / 1135r / 1135t / 1136d / 1138p / 1138k / 1138r / 1138m / 1120f / 1141s / 1141p / 1147p / 1052d / 1050a / 1039g / 1039l / 1031f / 875c / 866c / 857c / 856d / 844c / 884w / 885b / 893n / 904g / 362g / 360b / 318f / 318e / 318d / 331x / 331w / 331v / 315° / 315d / 316° / 311a / 278f / 308a / 280/02g / 280d / 281b / 281/02f / 0300d / 297/02s / 255m / 254k / 240g / 250v2 / 250t2 / 250s2 / 250r2 / 250n2 / 250h2 / 251k / 223t / 223v / 230l / 201g / 201f / 202a / 216d / 215h / 215m / 205c / 211g / 207a / 1123y2 / 1123V2 / 1123p / 1123V2 / 1125l / 1125m / 1125v / 1129s / 1129r / 1130c / 1142m / 1141n / 1027g / 1027f / 1020t / 1020b / 876e4 / 876y3 / 882r / 882e / 882f / 888f / 888e / 888c / 889a / 922c / 359f / 331p / 317h / 317g / 316d / 280/02b / 281a / 281/02b / 261a / 259d / 258a / 257a / 256a / 255n / 254h / 254g / 254l / 253f / 253e / 252a / 251c / 251d / 223e / 224c / 216e / 215a / 210/02f / 207e / 207f / 1127a / 1130d / 1131c / 1052c / 287b / 1148a / 1176f / 1027e / 261a / 259d / 1123r2 / 864g2 / 864e2 / 854m / 854g / 848f / 848e / 848k / 246f / 262a / 262b / 263 / 264 / 330l / 876g3 / 876z4 / 1123y / 182 / 283 / 1122h / 884s / 876v / 278d / 278e / 279/02b / 279b

Tabel 2.1. Brakel - Ronsesestraat, Boekkouter, Hofveld, Geraardsbergsestraat, Kasteelstraat en Herreweg (20.470). Kadastrale gegevens.

2.2 AANLEIDING VAN HET VOORONDERZOEK

In het plangebied zullen riolerings- en wegeniswerkzaamheden uitgevoerd worden (zie paragraaf 1.2). Voor het plangebied is een bureauonderzoek uitgevoerd om een inschatting te maken van de archeologische potentie en kenniswinst. In het verslag van de resultaten is in detail ingegaan op de geplande werkzaamheden.

2.3 RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM

Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat de Ronse straat omstreeks het midden van de negentiende eeuw moet zijn aangelegd. Afgezien van bebouwing rond de oudere dwarswegen wordt pas in de loop van de twintigste eeuw langs de Ronsestraat gebouwd. Uit de CAI blijkt dat de omgeving van de Ronsestraat een groot aantal CAI-locaties kent.

Met name de Romeinse weg van Blicquy naar Velzeke is hiervoor een structurerend element geweest. Archeologische vindplaatsen kunnen echter overal langs het tracé verwacht worden. De aanleg van de huidige infrastructuur in het plangebied zal hier eventueel aanwezige archeologische resten ter plaatse van het nieuwe riolerings-tracé zeer waarschijnlijk wel hebben verstoord of vernietigd. De aanleg van een 5 m brede werkzone langsheen het tracé geeft echter een goede kans om archeologische vindplaatsen op te sporen.

2.4 VRAAGSTELLING EN ONDERZOEKSDOELEN

De belangrijkste doelstelling van het vooronderzoek met uitgesteld traject is na te gaan of er zich archeologische waarden in het plangebied bevinden en wat de impact van de geplande werkzaamheden is op deze waarden.

De vraagstellingen voor (de verschillende fases van) het vervolgonderzoek zijn:

- Wat is de bodemopbouw ter plaatse? Is er sprake van goed bewaarde of begraven bodems?
- Op welk niveau bevinden deze zich en worden ze bedreigd door geplande werkzaamheden?
- in hoeverre wordt/worden de vindplaatsen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Is/zijn de vindplaats(en) mogelijk *in situ* te behouden? Zo niet, is een opgraving noodzakelijk en wat zijn de methodes en vraagstellingen van een eventuele opgraving?
- waaruit bestaan de vindplaatsen? Zijn er daterende elementen aanwezig?
- wat is de ruimtelijke spreiding (horizontaal en verticaal) van de vindplaatsen?
- Zijn er sporen of structuren aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er aanwijzingen voor funeraire contexten?

In bovenstaande zijn algemene onderzoeksvragen geformuleerd die door middel van een gefaseerd vervolgonderzoek beantwoord dienen te worden. In de volgende paragraaf worden de verschillende methodes besproken, alsmede de specifieke doel- en vraagstellingen per fase.

2.5 METHODE

De keuze van de methode voor het vervolgonderzoek dient te voldoen aan de volgende vier criteria:

- is het mogelijk de betreffende methode toe te passen op het terrein?
- is het nuttig de betreffende methode toe te passen?
- is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief om de betreffende methode toe te passen?
- is het noodzakelijk de betreffende methode toe te passen (kosten-batenanalyse)?

In deze fase van het onderzoek was het niet mogelijk om een landschappelijk booronderzoek uit te voeren. Tijdens het vervolgonderzoek dient bijgevolg in eerste instantie een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd te worden.

De mogelijk te gebruiken methodes voor een vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn: verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefputten in functie van steentijd artefactensites, proefsleuven en proefputten en een werfbegeleiding.

Steentijd artefactensite?

Langsheen de Ronsestraat zijn steentijdvindplaatsen gekend. De meest efficiënte methode om te bepalen of binnen het plangebied een artefactenvindplaats uit de Steentijd aanwezig is, is middels een verkennend archeologisch booronderzoek. Deze methode is niet overdreven schadelijk en relatief snel uit te voeren (kosten-baten). Enkel een zone met een (deels) intacte bodemopbouw komt in aanmerking voor een verkennend archeologisch booronderzoek.

Het verkennend archeologisch booronderzoek dient informatie te leveren omtrent de aan- of afwezigheid van een vindplaats uit de Steentijd. Indien deze afwezig blijkt te zijn dient geen verder onderzoek omtrent Steentijdvindplaatsen uitgevoerd te worden (zie onder). Indien deze wel aanwezig is/zijn is het meest zinvol (nuttig) over te gaan tot een waarderend archeologisch booronderzoek.¹ Het uitvoeren van proefputten in functie van steentijd artefactensites is niet nuttig aangezien een verkennend archeologisch booronderzoek en een waarderend archeologisch booronderzoek reeds voldoende informatie zal opleveren om de aan- of afwezigheid van een steentijd artefactensite te bepalen, net als de ruimtelijke afbakening ervan. Op basis van de verkregen informatie kan desgevallend een programma van maatregelen opgesteld worden voor een archeologische opgraving.

Overige periodes

Om vast te kunnen stellen of er sporen aanwezig zijn uit de periode Neolithicum - heden is een proefsleuvenonderzoek de beste methode (nuttig, niet overdreven schadelijk en kosten-batenefficiënt).

Conclusie

Op basis van bovenstaande overwegingen wordt een gefaseerd onderzoek voorgesteld. In onderstaande paragrafen worden alle methodes en technieken besproken.

In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd te worden. Een landschappelijk booronderzoek zal informatie opleveren over de bodemopbouw. Aan de hand van het landschappelijke booronderzoek zal worden vastgesteld of, en zo ja, welke zones in aanmerking komen voor het uitvoeren van een archeologisch booronderzoek (verkennend/waarderend) Vervolgens dient een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden op locaties die niet verstoord zijn en waar geen steentijdartefactensite is aangetroffen..

Er dient dus een combinatie van de verschillende methoden toegepast te worden om de doelstellingen van het onderzoek te kunnen bereiken. Niet al deze onderzoeksmethodes dienen uitgevoerd te worden indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek voldoende informatie verkregen is om een te bekrachtigen nota op te maken die ofwel de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site voldoende staft, ofwel het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering voldoende staft, ofwel de noodzaak voor een archeologische opgraving dan wel werfbegeleiding staft

¹ De zone waarin dit waarderend archeologisch booronderzoek uitgevoerd dient te worden is afhankelijk van de resultaten van de voorgaande fase.

en een plan van aanpak hiervoor biedt, ofwel de mogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk assessment beantwoord zijn.

In onderstaande paragrafen is een opsplitsing gemaakt voor de vraagstellingen en onderzoeksdoelen per onderzoeksfase. Indien één of meerdere fases van het vooronderzoek niet uitgevoerd dienen te worden, dan vervallen de vraagstellingen van laatstgenoemden.

2.5.1 LANDSCHAPPELIJKE BOORONDERZOEK

De doelstellingen van het landschappelijke booronderzoek zijn:

- de kartering van de aard, topografie, morfologie en conservering van het onderliggende pleistocene substraat, met inbegrip van de aanwezigheid van paleobodems;
- de reconstructie van de sedimentaire en geomorfologische opbouw van de afdekkende Laatglaciale en Holocene sedimenten;
- een reconstructie van de geomorfologische / sedimentaire ontwikkeling van het studiegebied.

De vraagstellingen die centraal staan in het landschappelijke booronderzoek zijn:

- hoe is de bodemopbouw? In hoeverre is er sprake van een intacte bodemopbouw?
- is er een potentieel voor steentijdvindplaatsen? Op welk niveau bevinden deze zich en worden ze bedreigd door geplande werkzaamheden?
- is er een potentieel voor sporensites? Op welk niveau kunnen deze zich bevinden en worden ze bedreigd door de geplande werkzaamheden?
- is een vervolgonderzoek zinvol/noodzakelijk? En zo ja, in welke vorm?

2.5.2 VERKENNEND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek dient een verkennend archeologische booronderzoek uitgevoerd te worden in de zones die kansrijk zijn op steentijdvindplaatsen.

De belangrijkste vraagstellingen tijdens deze fase van het onderzoek zijn:

- is er een potentieel voor steentijdvindplaatsen? Op welk niveau bevinden deze zich en worden ze bedreigd door geplande werkzaamheden?

2.5.2.3 WAARDEREND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Het waarderend archeologisch booronderzoek is enkel van toepassing indien vuurstenen objecten aangetroffen worden tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek en alleen rondom die boringen waar de vuurstenen objecten zijn aangetroffen.

De belangrijkste vraagstellingen tijdens deze fase van het onderzoek zijn:

- in hoeverre wordt/worden de vindplaatsen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Is/zijn de vindplaats(en) mogelijk *in situ* te behouden? Zo niet, is een opgraving noodzakelijk en wat zijn de methodes en vraagstellingen van een eventuele opgraving?
- waaruit bestaan de vindplaatsen? Zijn er daterende elementen aanwezig?
- wat is de ruimtelijke spreiding (horizontaal en verticaal) van de vindplaatsen?

2.5.2.4 PROEFSLEUVEN

Indien uit het landschappelijk onderzoek naar voren komt dat een archeologisch booronderzoek niet zinvol is en dat er in het onderzoeksgebied geen sprake is van grootschalige verstoringen (en dus de mogelijkheid op sporensites uit de periode neolithicum tot heden aanwezig is), dient overgegaan te worden tot een proefsleuvenonderzoek. Het doel van proefsleuven is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Het onderzoek dient antwoord te geven op de volgende vragen:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte sporendensiteit?
- Hoe is de bodem opgebouwd?

Hiernaast dient bijzondere aandacht te worden gegeven aan de Romeinse weg die het tracé doorkruist.

2.6 ONDERZOEKSTECHNIKEN

2.6.1 LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK

Omdat de Ronsestraat vanwege de verharding niet geschikt is voor booronderzoek zal het landschappelijk booronderzoek worden uitgevoerd in voor de aanleg van fietspaden gereserveerde strook langs beide zijden van de weg. Vanwege de smalle breedte (5 m) is een verspringend boorgrid geen optie. Daarom zal langsheen de Ronsestraat elke 30 m aan beide zijden van de weg een boring worden gezet. Deze boringen worden gezet in een quasi-verspringend grid.

De boringen dienen te worden gezet met een edelmanboor met een diameter van minimaal 7 cm of, indien mogelijk met een guts met een diameter van minimaal 2 cm. Alle boringen worden tot een diepte van minimaal 30 cm in de C-horizont gezet.

De boorkernen worden uitgelegd en gefotografeerd. De boringen zullen per laag worden beschreven op basis van kleur, lithologie, bodemhorizonten en overige bodemkundige kenmerken conform de richtlijnen in de Code van Goede Praktijk. Het opgeboorde materiaal wordt in het veld doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot.

De boringen worden uitgevoerd en gerapporteerd onder leiding van een aardkundige met ervaring met landschappelijk booronderzoek op leemgronden.

2.5.2 VERKENNEND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Voor te hanteren methoden en technieken is hoofdstuk 8.4 van de Code van Goede Praktijk van toepassing.

Het archeologisch booronderzoek wordt uitgevoerd waar op grond van het landschappelijk booronderzoek sprake is van goed bewaarde bodems en kans is op het aantreffen van vindplaatsen uit de steentijd.

Vanwege de smalle breedte (5 m) is een verspringend boorgrid geen optie. Daarom zal langsheen de Ronsestraat aan beide zijden van de weg elke 12 m een boring worden gezet in een quasi-verspringend grid.

De boringen dienen te worden gezet met een edelmanboor met een diameter van minimaal 10cm. Gezien de te verwachten lemige afzettingen is een diameter van 10 cm te verkiezen. De boringen worden gezet tot 30 cm in de C-horizont. De boorkernen worden uitgelegd en gefotografeerd. De boringen zullen per laag worden beschreven op basis van kleur, lithologie, bodemhorizonten en overige bodemkundige kenmerken conform de richtlijnen in de Code van Goede Praktijk. Het opgeboorde sediment dient per horizont te worden gezeefd over een zeef met een maaswijdte van maximaal 2 mm.

Deze fase van het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een team onder leiding van een archeoloog met aantoonbare ervaring met het archeologisch booronderzoek naar steentijdvindplaatsen. Het uitzoeken van de zeefresidu's dient te gebeuren door een steentijdspecialist.

2.5.3 WAARDEREND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Voor te hanteren methoden en technieken is hoofdstuk 8.5 van de Code van Goede Praktijk van toepassing.

Rondom de positieve boringen dient het boorgrid van het verkennend booronderzoek te worden verdicht tot een verspringend driehoeksgrid van 5 bij 6 meter. Het boorgrid gaat uit van de boringen van het verkennend onderzoek, waarbij deze boringen niet opnieuw hoeven te worden gezet.

De boringen dienen evenals het verkennend booronderzoek te worden gezet met een edelmanboor met een diameter van minimaal 10cm, waarbij een diameter van 15 cm te verkiezen is. De boringen worden gezet tot 30 cm in de C-horizont. De boorkernen worden uitgelegd en gefotografeerd. De boringen zullen per laag worden beschreven op basis van kleur, lithologie, bodemhorizonten en overige bodemkundige kenmerken conform de richtlijnen in de Code van Goede Praktijk. Het opgeboorde sediment diept per horizont te worden gezeefd over een zeef met een maaswijdte van maximaal 2 mm.

De vereisten aan het in te zetten personeel zijn dezelfde als voor de voorgaande fase.

2.5.4 PROEFSLEUVEN

Voor onderzoek door middel van proefsleuven dient normaal gesproken een dekkingsgraad van 10% gehanteerd worden (9.600 m²). Gezien het plangebied een lijntracé met een breedte van 30 - 40 m is, zal voor het bereiken van deze dekkingsgraad een proefsleuf van 2 m breedte over de gehele lengte van het plangebied moeten worden aangelegd.

Waar archeologische vindplaatsen worden aangesneden, worden deze gewaardeerd door het verbreden van de proefsleuf tot een kijkvenster met maximaal de breedte van de uit te graven strook. Hiertoe is maximaal 2400 m² beschikbaar.

Daarom wordt het proefsleuvenonderzoek beperkt tot één quasi-doorlopende sleuf van 2 m breed over de lengte van de werkstrook. Deze methode is kosten-baten de meest efficiënte methode. In bijlage 1 is de locatie van de sleuf aangegeven. Hierbij is het aantal meters beperkt tot 9375 vanwege soms beperkte mogelijkheid om proefsleuven te plaatsen. De locatie van de sleuf (ten noorden en/of ten zuiden van de bestaande weg) kan echter in het veld nog worden aangepast aan de situatie ter plaatse.

De proefsleuven dienen te worden uitgegraven met een graafmachine met gladde bak met een breedte van 1.80 m (maximaal 2 m) tot op het hoogste archeologische vlak (natuurlijke ondergrond). De dikte

van de bouwvoor ter plaatse is nog niet bekend. Uitgegaan mag worden van een aanleghoogte van het vlak van ca. 20 cm tot plaatselijk >1 m onder maaiveld.

Voor deze fase dient een team ingezet te worden onder leiding van een archeoloog met aantoonbare ervaring in het leiden van proefsleuvenonderzoeken op leemgronden, bijgestaan door onder andere een aardkundige met aantoonbare ervaring met archeobodemkundig onderzoek op leemgronden.

2.6 VOORZIENE AFWIJKINGEN TEN AANZIEN VAN DE CODE VAN GOEDE PRAKTIJK

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk die voor aanvang van het onderzoek met ingreep in de bodem reeds voorzien zijn. Indien tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem redenen om af te wijken van de Code van Goede Praktijk dan dienen deze gemotiveerd te worden in het verslag van de resultaten (nota).

BIJLAGE I LOCATIE VAN DE AAN TE LEGGEN PROEFSLEUVEN